

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/41/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113200538
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Lukáč
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2024:4113200538.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Lukáča a členiek senátu JUDr. Martiny Balegovej a JUDr. Vlasty Ondrejovej, v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, Žilinská diecéza, so sídlom Jána Kalinčiaka 3098/1, Žilina, IČO: 42 063 043, zastúpený: MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom Žižkova 22B, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 718 432, proti žalovanému: IMA INVEST, s.r.o., so sídlom Hviezdoslavova 41, Zlaté Moravce, IČO: 36 520 349, zastúpený: Advokátska kancelária René Hudzovič, s.r.o., so sídlom Štefánikova tr. 49, Nitra, IČO: 36 860 697, o zaplatenie 34 560 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013 – 477 zo dňa 16. 03. 2018 v napadnutej časti III. a IV. výroku v znení dopĺňacieho rozsudku č. k. 20Cb/43/2013 – 617 zo dňa 19. 10. 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013 – 477 zo dňa 16. 03. 2018 v napadnutej časti III. a IV. výroku v znení dopĺňacieho rozsudku č. k. 20Cb/43/2013 – 617 zo dňa 19. 10. 2018 **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný **m á** proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom v znení dopĺňacieho rozsudku rozhodol súd prvej inštancie o uplatnenom nároku žalobcu na zaplatenie sumy 34 560 eur s príslušenstvom tak, že konanie v časti o zaplatení úroku z omeškania vo výške 0,75 % ročne zo sumy 34 560 eur odo dňa 08. 08. 2012 do zaplatenia zastavil (I. výroku), návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol (II. výroku), žalobu zamietol (III. výroku), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania v rozsahu 100 % (IV. výroku) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť svedkovi svedočné v rozsahu 100 % (V. výroku).

2. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie odôvodnil právnou aplikáciou ust. § 144, § 145 ods. 1, 2, 3, § 146 ods. 1, § 162 ods. 3, § 164 CSP, ďalej podľa § 663, § 665 ods. 1, § 671 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1, § 46 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 2, § 20, § 21 ods. 3 zák. č. 504/2013 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, § 7, § 7a zák. č. 44/1998 Zb., § 3 písm. a), § 3a, § 19 ods. 1 zák. č. 51/1998 Zb.

3. V odôvodnení súd prvej inštancie vecne argumentoval tým, že žalobca sa žalobou podanou dňa 09. 01. 2013 domáhal zaplatenia sumy 34 560 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi sporovými stranami bola dňa 01. 06. 2009 uzatvorená nájomná zmluva, na základe ktorej žalobca prenechal žalovanému na užívanie a hospodárenie nehnuteľnosti v katastrálnom území A., B. C. A.. Dňa 27. 07. 2009 bol medzi stranami uzatvorený Dodatok č. 1 k nájomnej zmluve a na základe tohto dodatku nechal žalobca predmet nájmu žalovanému na

vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov, ktoré sú súčasťou pozemkov parcelné číslo XXX/X a XXX/X v katastrálnom území obce A.. Žalovaný podľa žalobcu v článku II od 5 dodatku č. 1 súhlasil s tým, že žalobcovi v prípade využitiam pozemkov na dobývanie nevyhradených nerastov vznikne nárok na odplatu. Žalovaný v uvedenom území vykonával ťažbu, pričom výška odplaty bola stanovená dohodou na sumu 0,40 eura za tonu bez DOH. Žalovaný v roku 2010 vyťažil 292.500 ton, za čo vznikol žalobcovi nárok na odplatu vo výške 117 000 eur, ktoré žalobca vyfakturoval faktúrou č. OF110024, ktorú žalovaný uhradil v celej výške. V roku 2011 žalovaný vyťažil celkovo 72.000 ton. Nakoľko medzi stranami nedošlo k inej dohode o odplate za vyťažený kameň, vyúčtoval žalobca žalovanému faktúrou č. 20120024 sumu 24 560 eur. Žalovaný predmetnú faktúru v lehote splatnosti neuhradil a túto listom zo dňa 30. 07. 2012 vrátil žalobcovi s tým, že spochybnil výšku odplaty za 1 tonu vyťaženého kameňa a dal nový návrh 0,20 eura za tonu kameňa. Keďže medzi stranami nebola iná dohoda o výške odplaty za rok 2011, bola podľa žalobcu dohodnutá odplata vo výške 0,40 eura za tonu kameňa, ktorú si žalobca uplatnil v tomto spore spolu s príslušenstvom.

4. Keďže žalobca vzal žalobu späť v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,75 % ročne zo sumy 34 560 eur odo dňa 08. 08. 2012 do zaplatenia po začatí pojednávania, bol potrebný k tomuto úkonu súhlas žalovaného. Žalovaný súdu dňa 16. 03. 2018 na pojednávaní oznámil, že súhlasí s čiastočným späťvzatím žaloby, ktoré v tomto konaní žalobca uplatnil. Vzhľadom k uvedenému súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení konanie v časti o zaplatenie úroku z omeškania vo výške 0,75 % ročne zo sumy 34 560 eur odo dňa 08. 08. 2012 do zaplatenia zastavil, keďže žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil, pričom o čiastočnom zastavení súd rozhodol až v rozhodnutí vo veci samej.

5. Žalovaný dňa 09. 10. 2015 (čl. 86) podal návrh na prerušenie konania, ktorý odôvodnil tým, že v konaní Okresného súdu Nitra sp. zn. 25C/233/2013 sa rieši otázka, ktorá má zásadný význam pre rozhodnutie súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20Cb/43/2013. Prerušenie konania žalovaný požadoval s ohľadom na § 109 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 25C/233/2013.

6. Konanie Okresného súdu Nitra sp. zn. 20Cb/43/2013 nie je závislé od výsledku konania Okresného súdu Nitra sp. zn. 25C/233/2013. Vzhľadom k uvedenému súd návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol, čo je zároveň v súlade so zásadou hospodárnosti.

7. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že medzi stranami sporu došlo k uzatvoreniu Nájomnej zmluvy č. 1/2009 dňa 01. 06. 2009, predmetom ktorej bolo prenechanie predmetu nájmu špecifikovaného v čl. I. tejto zmluvy na dočasné užívanie žalovanému za podmienok dohodnutých v uvedenej zmluve. Jednalo sa o užívanie predmetu nájmu za účelom užívania lesných pozemkov, poľnohospodárskej výroby a výkonu rybárskeho práva. Zmluvnými stranami sú žalobca ako prenajímateľ, za ktorého zmluvu podpísal štatutár D. E. E. F., G. a žalovaný ako nájomca, za ktorého zmluvu podpísal štatutár H. I.. K uvedenej nájomnej zmluve bol dňa 27. 07. 2009 uzatvorený Dodatok č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009, ktorý rovnako podpísali za zmluvné strany D. E. E. F., G. a H. I.. Predmetom dodatku bola o. i. úprava článku II nájomnej zmluvy, kde sa doplnili odseky č. 4 a č. 5, ktorými došlo k rozšíreniu účelu nájmu o možnosť užívania predmetu nájmu na prípadné vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov, ktoré sú súčasťou pozemkov tvoriacich predmet nájmu, a to najmä pozemkov parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X v k. ú. A.. Zároveň sa strany dohodli, že nájomca (žalovaný) si je vedomý, že prípadné využitie predmetu nájmu na účely dobývania nevyhradených nerastov je podmienené získaním súhlasov, resp. povolení vydaných podľa zákona č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov a zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov miestne príslušným banským úradom a že prenajímateľovi (žalobcovi) vznikne právo na odplatu podľa týchto predpisov.

Žalobca v konaní tvrdil a preukazoval skutočnosť, že medzi stranami bola uzavretá dohoda, na základe ktorej bol žalovaný povinný uhradiť žalobcovi sumu 0,40 eura za tonu vyťaženého kameňa. Na základe oznámení sekretárky žalovaného, p. E., malo v roku 2011 dôjsť k vyťaženiu 72.000 ton kameňa, za ktorý by žalobcovi patrila odmena vo výške 28 800 eur bez DPH (34 560 eur s DPH), teda suma, ktorej uhradenia sa žalobca domáha v tomto konaní.

8. Dodatok č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009 bol uzatvorený oprávnenými osobami, pričom k zmene nájomnej zmluvy došlo v súlade so spôsobom, ktorý si strany dohodli práve v nájomnej zmluve (čl. IX. bod 2 Nájomnej zmluvy č. 1/2009). Súd nezistil skutočnosti svedčiace o neplatnosti Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009. Preto má súd za to, že žalovaný bol oprávnený vykonávať dobývanie

nevyhradených nerastov (ťažba kameň na pozemkoch, ktoré boli predmetom nájmu), a to bez povinnosti žalobcovi platiť inú sumu okrem nájomného.

9. V konaní boli predložené listinné dôkazy, ktoré dopĺňajú rámec vykonaného dokazovania a z ktorých rovnako vyplýva, že žalovaný nebol povinný žalobcovi platiť za kameň vyťažný žalovaným inú sumu (odplatu) nad rámec nájomného dohodnutého v Nájomnej zmluve č. 1/2009. Ide o rozhodnutia Krajského súdu v Nitre č. k. 6Co/10/2015 – 224 zo dňa 30. 01. 2015, Generálnej prokuratúry SR č. k. IV Pz 329/15/1000 – 11 zo dňa 26. 02. 2016 a Krajského súdu v Nitre č. k. 7Co/124/2016 – 1394 zo dňa 27. 07. 2017. Žalobca v konaní tieto dôkazy namietal, nakoľko záväzný pre súd je výrok, nie odôvodnenie rozhodnutia a otázka odplatnosti kameňa ťaženého žalovaným bola v uvedených konaniach riešená len ako prejudiciálna otázka.

10. Žalovaný v danom prípade nezískal majetkový prospech plnením bez právneho dôvodu, ani plnením z neplatného právneho úkonu, ani plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol a rovnako sa nejedná ani o majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov. Na základe uvedených skutočností sa súd nestotožnil ani s takýmto právnym zdôvodnením nároku žalobcu a nemohol preto vyhovieť žalobe žalobcu ani z titulu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia.

11. Súd zamietol návrhy na doplnenie dokazovania, a to návrh žalobcu na vykonanie dôkazu výsluchom svedka H. J. K. a návrh žalobcu na vykonanie znaleckého dokazovania Znaleckým posudkom č. 2/2018 vypracovaným znalcom RNDr. L. L. z odboru ťažba, odvetvie geológia a ložisková geológia.

12. Keďže nárok žalobcu na odplatu za ťažbu nevyhradených nerastov nevyplýva žalobcovi z Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009, zároveň nebola preukázaná existencia ústnej dohody, ktorá by žalobcu na takýto nárok oprávňovala a rovnako tak sa nejedná ani o bezdôvodné obohatenie, súd žalobu žalobcu v celom jej rozsahu zamietol (s výnimkou tej časti, v ktorej konanie zastavil).

13. O náhrade trov konania rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1, 2, § 255 ods. 1, 2 CSP.

14. Proti tomuto rozsudku v znení dopĺňacieho rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a žalovanému uloží povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania, resp. napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. V odôvodnení podaného odvolania poukázal na to, že Okresný súd Nitra nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práv na spravodlivý súdny proces (najmä právo na nezávislý a nestranný súd, rovnosť zbraní, zákaz prekvapivých rozhodnutí, právo na vypořádanie sa so všetkými relevantnými skutočnosťami v konaní zo strany súdu, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia), dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie Okresného súdu Nitra vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal ani s otázkou, prečo dohodu o odmene vo výške 0,40 eura za 1 tonu tzv. „Fabišovho kameňa“ považoval za platnú a nespornú a dohodu o odmene vo výške 0,40 eura za 1 tonu ťaženého kameňa považoval za neplatnú, resp. za neuzavretú.

17. Medzi stranami sporu tak zostala spornou iba otázka, či sa dohoda strán sporu o odplate 0,40a eur za 1 tonu kameňa týkala výlučne tzv. „Fabišovho kameňa“ alebo aj kameňa zatiaľ nevyťažného (t. j. ťaženého kameňa). Žalobca aj žalovaný pred súdom zhodne konštatovali, že po tom, čo Eurovia stratila záujem nakupovať kameň priamo od žalobcu, žalovaný na tieto rokovania naviazal a „vstúpil do záväzku“ Eurovie. Inými slovami, strany sporu pred súdom potvrdili, že žalovaný sa zaviazal voči žalobcovi na zaplatenie odmeny v súlade s ponukou Eurovie urobenou na rokovaní v júli 2009.

18. Pokiaľ medzi stranami sporu nie je sporná skutočnosť, že došlo k uzavretiu dohody o odplate za 1 tonu kameňa vo výške 0,40a eur, a to na základe ponuky spoločnosti Eurovia, kategorické odmietnutie tejto skutočnosti vo vzťahu k ešte nevyťažnému kameňu zo strany súdu prvej inštancie (pričom vznik

dohody vo vzťahu k tzv. „Fabišovmu kameňu“ súd prvej inštancie v žiadnom prípade nenamieta) je potrebné považovať za absolútne nedôvodné a nesprávne.

19. Z predložených dôkazov (vzniknutých do začatia súdneho konania) nepochybne vyplýva vôľa zmluvných strán na odplatnosti ťaženého kameňa. K zásadnému obratu v interpretácii vôle žalovaného pri dojednaní odplaty za ťažený kameň došlo zo strany žalovaného až uplatnení nárokov žalobcu voči žalovanému na súde a po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči konateľovi žalovaného pre zločin podvodu, ktorého sa mal dopustiť na úkor majetku žalobcu.

20. Súd prvej inštancie žiadny z dôkazov predložených žalobcom nepovažoval za dostatočne relevantný, s čím žalobca absolútne nesúhlasí. Súd prvej inštancie navyše žalobcom predložené dôkazy neposudzoval v komplexe. Žalobca je presvedčený, že vykonané dôkazy vo svojom komplexe nasvedčujú tomu, že tvrdenia žalobcu o uzavretí dohody o odplate 0,40 eura za 1 tonu ešte nevyťaženého kameňa (ťaženého kameňa) sa zakladajú na pravde.

21. Súd prvej inštancie v odôvodnení napádaného rozsudku všetky dôkazy predložené žalobcom posúdil výlučne v jeho neprospech a uviedol iba tvrdenia svedkov, ktoré boli v prospech tvrdenia žalovaného, pričom absolútne ignoroval výpovede (tých istých) svedkov, ktoré svedčili v prospech žalobcu.

22. Pokiaľ sa týka dôkazu - Záznam z rokovania zo dňa 28. 03. 2012 (č. I. 209) žalobca sa nestotožňuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že z uvedeného dôkazu nie je možné hodnoverným spôsobom preukázať, že medzi stranami sporu došlo k platnému uzavretiu dohody o odplate za ťažený kameň vo výške 0,40 eura/1 tona. Argumentácia súdu prvej inštancie pôsobí značne tendenčne. Žalobca je toho názoru, že pokiaľ bol záznam o rokovaní podpísaný samotným žalovaným (resp. jeho štatutárnym zástupcom) nie je možné tvrdiť, že uvedený dôkaz nie je relevantný. Z obsahu tohto dôkazu jednoznačne vyplýva (článok 3. bod 3.3), že medzi stranami sporu existovala dohoda o odplate za ťažený kameň na pozemkoch žalobcu vo výške 0,40 eura za 1 tonu ťaženého kameňa.

23. Z dôkazu - z listu žalovaného zo dňa 30. 07. 2012 - Vrátenie faktúry čí 20120024 vyplývajú skutočnosti, ktoré sú nezlučiteľné s vyššie citovaným záverom súdu prvej inštancie. Z obsahu predmetného listu žalovaného zo dňa 30. 07. 2012 jednoznačne vyplýva, že všeobecný záväzok žalovaného platiť žalobcovi odplatu, uvedený v Dodatku č. 1 nájomnej zmluvy, znamená, že medzi žalovaným a žalobcom bola uzavretá dohoda o odplate za ťažbu kameňa ešte nevyťaženého nad rámec nájomného dojednaného v nájomnej zmluve č. 1/2009.

24. Súd prvej inštancie v rozpore so zákonom č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej ako „CSP“) prihliadal iba na tvrdenia uvádzané žalovaným a v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov prikladal týmto, žalobcom prekladaným dôkazom, vyššiu dôkaznú silu. Súd prvej inštancie na jednej strane konštatuje, že odplata za ťažbu kameňa bola zahrnutá v pôvodne dohodnutom nájomnom (pričom podľa názoru súdu prvej inštancie ani nemohlo prísť k dohode z dôvodu neprítomnosti osôb konajúcich v mene žalobcu na rokovaní v júli 2009), na druhej strane však bez výhrad akceptuje, že odplata za „Fabišov kameň“ bola ústne dohodnutá vo výške 0,40 eura za tonu kameňa. Bez zrejmych súvislostí sa súd prvej inštancie pridržiava a stotožňuje len s tvrdeniami žalovaného a to bez relevantnej argumentácie na vyjadrenia a dôkazy predložené v konaní žalobcom, resp. vykonané priamo na pojednávaní. Súd prvej inštancie podľa názoru žalobcu svoje právne názory odôvodnil výlučne poukazujúc na argumenty žalovaného a argumentáciou žalobcu sa nezaoberal ani nevyvodil, prečo nepovažoval za potrebné sa ňou zaoberať.

25. Žalobca konštatuje, že dojednané nájomné, z ktorého nie je zrejmé, z akých zložiek nájmu sa skladá, je nutné považovať za absolútne neurčité, pričom obligatórnou náležitosťou platnosti nájomnej zmluvy je určitosť výšky dojednaného nájomného. Aj vzhľadom na uvedené je zrejmé, že odplata za ťažbu kameňa nemohla byť súčasťou nájomného dohodnutého stranami sporu v Nájomnej zmluve č. 1/2009.

26. K podanému odvolaniu žalobcu sa písomne vyjadril žalovaný, pričom navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal náhradu trov odvolacieho konania.

Z obsahu podaného písomného vyjadrenia poukázal na to, že nárok, ktorý si žalobca uplatnil v Konaní bol už prejudiciálne vyriešený aj v inom, súvisiacom sporovom konaní, vedenom na Okresnom súde

v Nitre pod číslom konania 25C 233/2013 (kde sa žalobca voči žalovanému neopodstatnene domáhal vypratania nehnuteľností), ktorého rozsudok zo dňa 3. decembra 2015 bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k 7Co 124/2016 zo dňa 27. júla 2017.

27. V súvisiacom konaní bola pritom ako jedna z viacerých prejudiciálnych otázok právoplatne vyriešená aj hmotnoprávna otázka, či bola spoločnosť IMA INVEST, s.r.o. povinná nad rámec nájomného dohodnutého v Nájomnej zmluve č. 1/2009 v znení jej dodatku č. 1 (ďalej len „Nájomná zmluva“) platiť žalobcovi osobitnú odplatu za vyťažený nevyhradený nerast (kameň). Táto hmotnoprávna otázka bola právoplatne vyriešená tak, že súdy (prvej inštancie i odvolací) v Súvisiacom konaní rozhodli, že spoločnosť IMA INVEST s.r.o. nebola povinná nad rámec nájomného dohodnutého v Nájomnej zmluve platiť žalobcovi osobitnú odplatu za vyťažený nevyhradený nerast (kameň).

28. Skutočnosť neexistencie dohody o cene za kameň (nad rámec nájomného podľa Nájomnej zmluvy) bola okrem Súvisiaceho konania definitívne vyriešená aj v iných konaniach, a to :

a) v uznesení Generálnej prokuratúry SR, č. k. IV Pz 329/15/1000-11, zo dňa 26. 02. 2016, ktorým bolo už druhý krát po sebe doslova „zmietnuté zo stola“ účelovo vyvolané trestné stíhanie na konateľa žalovaného,

b) v konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre, č. k. 6 Co 10/2015, v ktorom súd rozhodoval o návrhu Žilinskej diecézy na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom v odôvodnení uznesenia je jednoznačne uvedené, že Žilinská diecéza nijakú dohodu o cene za kameň nad rámec nájomného nepreukázala, Nie je a ani nemôže byť náhoda keď konajúce súdy, či iné štátne orgány v troch od seba nezávislých konaniach dospeli k identickému záveru, a síce že cena za kameň je zahrnutá v nájomnom podľa Nájomnej zmluvy, a teda že nijaká osobitná dohoda o cene za kameň nad rámec nájomného v zmysle Nájomnej zmluvy nejestvuje.

29. Skutkový stav prejednávanej veci bol v konaní pred súdom prvej inštancie náležite zistený, odôvodnenie rozsudku je presvedčivé, spĺňa všetky podstatné náležitosti v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP a vo všetkých výrokoch je materiálne správne. Žalovaný kategoricky popiera konštatovanie žalobcu o tom, že by súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva, čím údajne malo dôjsť k porušeniu žalobcových práv na spravodlivý proces. Žalovaný rovnako tak odmieta žalobcovu tvrdenie, že súd prvej inštancie by na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam alebo že by rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia prejednávanej veci.

30. Zmluvnými stranami Nájomnej zmluvy sú žalobca ako prenajímateľ a žalovaný ako nájomca. Výšku nájomného alebo osobitnú platbu za ťažený kameň preto bolo možné zmeniť zásadne iba dohodou zmluvných strán ktorými sú strany sporu. Nájomná zmluva je písomná, a meniť alebo dopĺňať ju možno iba písomne tak ako vyplýva z ust. § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka a rovnako z ust. článku IX bod. 2 Nájomnej zmluvy. V sporovom konaní bolo presvedčivo preukázané, že hoci písomný Dodatok č. 1 rozšíril oprávnenie žalovaného aj o právo dobývať nevyhradené nerasty na prenajatých pozemkoch, uvedenou dohodou nebola dotknutá pôvodná dohoda o odplate za užívanie pozemkov. Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že pôvodná dohoda o nájomnom (ktorá zostala dodatkom nezmenená) obsahovala aj právo žalovaného ťažiť kameň.

31. Nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol, nakoľko súd prvej inštancie správne podriadil vzťah pod Nájomnú zmluvu. Žalobca právny nárok uplatnený v tomto konaní teda odôvodňuje jednak na zmluvnom základe a jednak titulom bezdôvodného obohatenia, čím prejavuje nejednoznačnosť svojej právnej argumentácie.

32. K podanému vyjadreniu žalovaného sa písomne vyjadril žalobca, pričom v obsahu tohto vyjadrenia poukázal na to, že správanie, ktorým spoločnosť IMA INVEST s.r.o. kameň dobývala a dobýva - bez osobitnej odplaty zaň, je niečo, k čomu by nikdy nebolo pristúpené zo strany RKC Žilinská diecéza, čo sa však aj nie pravdivým spôsobom snaží dokázať spoločnosť IMA INVEST s.r.o.

Skutočnosť, že k úhrade za kameň sa spoločnosť IMA INVEST s.r.o. zaviazala je dokladovaná mnohou korešpondenciou, kde jej konateľ jasne deklaruje jeho záväzok odplaty za kameň na základe prijatého Dodatku. V týchto dokladoch nie je vôbec zmienka o nejakom poplatku za znečistenie alebo iného správneho poplatku, ktorým toto ustanovenie Dodatku IMA INVEST s.r.o. dnes zdôvodňuje, ale tieto vyjadrenia jasne preukazujú vedomie a povinnosť uhradiť platby za vyťažený kameň. Spoločnosť IMA

INVEST s.r.o. tak postupne najskôr začala odmietat' dohodnutú úhradu za kameň 40 centov za tonu, ktorú chcela znížiť na 20 centov, a neskôr začala tvrdiť, že nie je povinná realizovať akúkoľvek úhradu za kameň.

33. K vyjadreniu žalobcu sa opätovne vyjadril žalovaný, pričom v obsahu poukázal na to, že kľúčovým pre rozhodnutie v danej veci je výlučne otázka či bola spoločnosť IMA INVEST, s.r.o. povinná platiť platby nad rámec nájomného dohodnutého v Nájomnej zmluve č. 1/2009 v znení jej dodatku č. 1, alebo nie.

34. Nie je a ani nemôže byť náhoda keď konajúce súdy, či iné štátne orgány vo viacerých od seba nezávislých konaniach dospeli k identickému záveru, a sice že cena za kameň je zahrnutá v nájomnom podľa Nájomnej zmluvy, a teda že nijaká osobitná dohoda o cene za kameň nad rámec nájomného v zmysle Nájomnej zmluvy nejestvuje.

35. „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením“ - že súd konajúci v tomto konaní je viazaný skorším posúdením uvedenej hmotnoprávnej otázky učenom súdom v Súvisiacom konaní.

36. M. K. N. vypovedal ako kľúčový svedok vo viacerých konaniach, vrátane účelovo vedeného trestného konania voči konateľovi žalovaného, pričom svoju výpoveď menil doslova podľa potrieb Žilinskej diecézy.

37. Žalovaný zaplatil niektoré platby navyše. Učinil tak ale pod nátlakom, pretože žalobca mu oznámil, že pokiaľ nezaplatí, dá mu výpoveď z Nájomnej zmluvy.

38. K vyjadreniu žalovaného sa opätovne písomne vyjadril žalobca, pričom v obsahu poukázal na to, že, keďže zároveň s uznesením o začatí trestného stíhania nebolo svedkovi M. N. vznesené obvinenie, vydané uznesenie vyšetrovateľa o začatí trestného stíhania, v ktorom bola bez vznesenia obvinenia označená osoba svedka M. N., ktorá sa mala údajne dopustiť spáchania trestného činu, je potrebné považovať za nezákonné.

39. Žalobca žiada, aby odvolací súd považoval žalovaným predložený dôkaz „Uznesenie vyšetrovateľa OR PZ v Nitre, OKP, ČVS: ORP-214/1-VYS- NR-2018 GL zo dňa 01. 03. 2018“ a s ním súvisiace tvrdenie žalovaného ohľadne krivej výpovede a krivej prísahy svedka M. N. pri rozhodovaní o odvolaní proti napádanému rozsudku súdu prvej inštancie za absolútne právne ako aj skutkovo irelevantné a účelové.

40. K písomnému vyjadreniu žalobcu sa opätovne písomne vyjadril žalovaný, pričom v obsahu poukázal na to, že žalobca opäť zahľuče spis skutočnosťami, ktoré nie sú pre rozhodnutie vo veci podstatnými. Skutočnosti uvádzané žalobcom nie sú predmetom tohto konania a v tomto civilnom konaní ani nemajú miesto. Civilný súd je totiž viazaný rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní, a nemôže preskúmavať ani ich postupy ani ich právne závery týkajúce sa začatia trestného stíhania v súvislosti s protiprávnym konaním konkrétnej osoby.

Trestné stíhanie v súvislosti s nepravdivými výpoveďami svedka M. N. pre prečin krivej výpovede a krivej prísahy podľa § 346 ods. 1 Tr. zák. a pre prečin krivého obvinenia podľa § 345 ods. 1 Tr. zák. bolo zahájené a orgány činné v trestnom konaní v trestnom stíhaní pokračujú.

41. K vyjadreniu žalovaného sa opätovne písomne vyjadril žalobca, pričom v obsahu poukázal na to, že pokiaľ sa trestné konanie neskončilo vydaním meritórneho rozhodnutia o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto bol jeho páchatelom, všeobecný súd nemôže byť v civilnom konaní s poukazom na ustanovenie § 193 CSP (argumentum a contrario) vo vzťahu k otázke, či bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, viazaný iným rozhodnutím, a už vôbec nie uznesením policajta o začatí trestného stíhania. Tunajší súd je tak viazaný len rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, a o tom, kto ho spáchal, nie však o tom, že voči svedkovi M. K. N. bolo začaté trestné stíhanie.

42. K zásadnému obratu v interpretácii vôle strán sporu týkajúcej sa odplatnosti kameňa, ktorý sa mal vyťažiť v budúcnosti, došlo zo strany žalovaného až uplatnením nárokov žalobcu voči žalovanému na súde a po začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia voči konateľovi žalovaného, a to tým spôsobom, že žalovaný začal prekvapivo tvrdiť, že odplata za kameň, ktorý sa mal vyťažiť v budúcnosti,

bola údajne zahrnutá v nájomnom za užívanie pozemkov, ktoré boli predmetom Nájomnej zmluvy č. 1/2009.

43. K písomnému vyjadreniu žalobcu sa opätovne písomne vyjadril žalovaný, pričom v obsahu poukázal na to, že žalovaný (IMA INVEST, s.r.o.) od začiatku popieral akúkoľvek dohodu o povinnosti platiť za ťažbu kameňa nad rámec nájomného podľa Nájomnej zmluvy. Platby, ktoré žalovaný uhradil navyše uhradil len pod nátlakom, a kvôli tomu, že žalobca sa mu vyhrážal vypovedaním Nájomnej zmluvy - čo napokon žalobca aj tak urobil.

44. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ust. zák. č. 160/2015 Z. z. CSP, pričom podľa ust. § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

45. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súd podal žalobca v zákonnej lehote dovolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 5Obdo/87/2020 zo dňa 27. 10. 2021 tak, že rozsudok Krajského súdu v Nitre č. k. 15Cob/148/2018 – 635 zo dňa 17. 09. 2019, v znení opravného uznesenia č. k. 15Cob/148/2018 – 765 zo dňa 28. 10. 2020, zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Taktiež predmetným uznesením zrušil uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 20Cb/43/2013 – 666 zo dňa 12. 12. 2019 vo výroku III. o trovách konania.

46. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa, a po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), byť viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, v dôsledku čoho odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

47. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či súd prvej inštancie vo veci správne procesne postupoval, vykonal všetky navrhnuté dôkazy na preukázanie rozhodujúcich skutočností a dostatočne zistil skutkový stav.

48. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako aj celého obsahu spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie svojím procesným postupom neporušil práva žalobcu na spravodlivý súdny proces, vykonal všetky potrebné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaných dôkazov dospel k správny skutkovým zisteniam.

49. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

50. Odvolací súd teda dospel k záveru, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci, dôkazy vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP, rozhodnutie náležite odôvodnil, pričom odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie má náležitosti podľa § 220 ods. 2 CSP. S prihliadnutím na rozsah odvolania žalobcu a odvolacie dôvody uvedené v jeho odvolaní odvolací súd konštatuje, že na základe preskúmania veci dospel k záveru, že podané odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Odvolací súd sa s rozhodnutím súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí vo veci samej ako aj s jeho dôvodmi stotožňuje a na tieto poukazuje, pričom odvolací súd zároveň konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia. Po preskúmaní veci odvolací súd nezistil žiadne vady konania v konaní pred súdom prvej inštancie, ktoré by sa týkali procesných podmienok, a pokiaľ ide o preskúmanie veci samej, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie z hľadiska posúdenia opodstatnenosti žaloby žalobcu dospel k správny skutkovým a právnym záverom, a teda rozsudok súdu je vecne správny. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú založené na chybnom hodnotení dôkazov.

51. S prihliadnutím na zistený skutkový stav odvolací súd akceptuje názor súdu prvej inštancie podľa ktorého v zmysle Dodatku č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009 by mal žalobca ako prenajímateľ právo na odplatu podľa zák. č. 44/1998 Zb. a zák. č. 51/1998 Zb., pričom však tieto neupravujú žiadnu odplatu a uvedené nemôže mať za následok neplatnosť takejto dohody, Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve.

52. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia poukazuje na skutočnosť, že podľa čl. IX. bod 2. Nájomnej zmluvy č. 1/2009 uzavretej medzi stranami sporu je možné túto zmluvu upraviť, zmeniť alebo doplniť písomnými číslovanými dodatkami podpísanými zmluvnými stranami. Jediný písomný dodatok č. 1 k tejto nájomnej zmluve bol uzavretý dňa 27. 07. 2009, ktorý v čl. II. bod 4.5 upravil predmet časti nájmu (dobývanie nevyhradených nerastov) a nárok prenajímateľa na odplatu podľa zák. č. 51/1998 Zb. a zák. č. 44/1988 Zb. Podľa čl. III. ostatné ustanovenia pôvodnej zmluvy zostávajú nezmenené.

53. Vychádzajúc z obsahu podanej žaloby je nepochybné, že žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 09. 01. 2013 domáhal zaplata sumy 34.560,-- eur spolu s príslušenstvom ako odplaty za realizovanú ťažbu za rok 2011. Na uvedenú sumu vystavil dňa 23. 07. 2012 fa č. 20120024 so splatnosťou 07. 08. 2012.

54. Podľa ust. § 40 ods. 2 Obč. zákonníka písomne uzavretá dohoda sa môže zmeniť alebo zrušiť iba písomne. S poukazom na uvedené zák. ust. ako aj čl. IX. bod 2 bolo teda jednoznačne možné doplniť a meniť uzavretú Nájomnú zmluvu č. 1/2009 výlučne písomnou formou. Z obsahu Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve nevyplýva žiadna skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver v tom, že medzi zmluvnými stranami došlo k dohode o nároku žalobcu ako prenajímateľa na účtovanie ceny 0,4 eura za 1 tonu vyťaženej horniny. Taktiež z výpovedí vypočutých svedkov nebolo preukázané uzavretie takejto dohody, z ktorej by vyplýval nárok žalobcu na sumu 0,4 eura za 1 tonu vyťaženej horniny, pričom s poukazom na vyššie uvedené by takáto dohoda na jej platnosť musela byť uzavretá v písomnej forme.

55. Navyše samotná platnosť Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve bola už riešená v konaniach Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 6Co/10/2015 a 7Co/124/2016, pričom ani v predmetných konaniach nebol preukázaný taký obsah Dodatku č. 1, ktorý by odôvodňoval nárok žalobcu na zaplata akejkoľvek sumy za vyťaženie horniny žalovaným.

56. V prejednávanej veci mal odvolací súd za preukázané, že žalobca nepreukázal zákonné predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu, a ani zákonné predpoklady na vznik bezdôvodného obohatenia. V konaní nebolo preukázané, že by medzi žalobcom a žalovaným došlo k osobitnej dohode o cene za ťažbu kameňa. V danom prípade medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 01. 06. 2009 uzavretá Nájomná zmluva č. 1/2009, predmetom ktorej bolo prenechanie predmetu nájmu špecifikovaného v čl. I. tejto zmluvy na dočasné užívanie žalovanému za podmienok dohodnutých v uvedenej zmluve. Jednalo sa o užívanie predmetu nájmu za účelom užívania lesných pozemkov poľnohospodárskej výroby a výkonu rybárskeho práva. Zmluvnými stranami sú žalobca ako prenajímateľ, za ktorého zmluvu podpísal E. F., a žalovaný ako nájomca, za ktorého zmluvu podpísal štatutár H. I.. K uvedenej nájomnej zmluve bol dňa 27. 07. 2009 uzavretý Dodatok č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009, ktorý rovnako podpísali za zmluvné strany E. F. a H. I.. Predmetom dodatku bola, okrem iného, úprava článku II. nájomnej zmluvy, kde sa doplnili odseky č. 4 a 5, ktorými došlo k rozšíreniu účelu nájmu o možnosť užívania predmetu nájmu na prípadné vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov, ktoré sú súčasťou pozemkov tvoriacich predmetu nájmu, a to najmä pozemkov parc. č. XXX/X a parc. č. XXX/X v k. ú. A.. Zároveň sa strany dohodli, že nájomca si je vedomý, že prípadné využitie predmetu nájmu na účely dobývania nevyhradených nerastov je podmienené získaným súhlasom, resp. povolením vydaných podľa zák. č. 44/1988 Zb. v znení neskorších predpisov a zákona č. 51/1988 Zb. v znení neskorších predpisov v mieste príslušným banským úradom, a že prenajímateľovi vznikne právo na odplatu týchto predpisov. Dodatkom č. 1 k Nájomnej zmluve č. 1/2009 došlo len k zmene účelu nájmu, jeho rozšíreniu na vykonávanie dobývania nevyhradených nerastov, zmenil sa teda len účel nájmu, avšak výška nájomného a ani spôsob jeho úhrady sa citovaným dodatkom nezmenili.

V konaní teda nebolo žiadnym dôkazným prostriedkom preukázané, že by medzi sporovými stranami došlo k osobitnej dohode o cene za ťažbu kameňa. Zákon neurčuje, že či pri rozšírení účelu nájmu sa má zvyšovať aj cena nájmu, a teda Dodatok č. 1 tak bol uzavretý v súlade s § 34 Obč. zák. Mailová správa, na ktorú poukazoval žalobca, nebola podpísaná žalovaným, ale len zamestnankyňou bez oprávnenia konať za žalovaného. Zo zmluvných dojednaní účastníkov nevyplýva povinnosť informovať o množstve

vyťaženého kameňa a nebola uzavretá dohoda o ďalšej odplate za vyťažený kameň, okrem ceny nájmu z Nájomnej zmluvy zo dňa 01. 06. 2009.

Zo zisteného skutkového stavu ďalej vyplýva, že ťažbu kameňa dohodli strany v rámci rozšírenia účelu nájmu pozemkov prenechaných do nájmu bezo zmeny výšky nájomného. Žalovaný bol oprávnený vykonávať dobývanie nevyhradených nerastov, a to bez povinnosti žalobcovi platiť inú sumu, okrem zmluvne dohodnutého nájomného.

57. Odvolací súd sa taktiež stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o neexistencii nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko vychádzajúc z argumentácie platnosti Dodatku č. 1 k nájomnej zmluve nie je splnená žiadna zo špecifikovaných foriem bezdôvodného obohatenia v zmysle ust. § 451 Obč. zákonníka.

58. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP v napadnutých častiach potvrdil.

59. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že v odvolacom konaní úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

60. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

61. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je
a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).